

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

## Verslag over de doorlichting van TechniGO! campus De Voorstad Aalst te AALST

---

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 43026-42994-43018

Instellingsnummer 42994

Instelling TechniGO! campus De Voorstad Aalst

Directeur Inge DE LATHOUWER

Adres Welvaartstraat 70\_1 - 9300 AALST

Telefoon 053-76.92.50

Fax 053-78.45.05

E-mail info@technigo.be

Website <http://www.technigo.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Dender

Adres Welvaartstraat 70 4 - 9300 AALST

Scholengemeenschap SG Aalst

Adres Welvaartstraat 70\_4 - 9300 AALST

CLB GO! CLB Dender

Adres Zonnestraat 25 - 9300 AALST

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-11-2016, 15-11-2016, 16-11-2016, 17-11-2016, 18-11-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 18-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 19-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Lieve CLAES

Teamleden Jean-Luc WITTEVRONGEL, Elly DE KEYSER, Rika DE ROOVER,  
Erwin HUYBREGHTS, Ingrid VAN CAUTER, David VROMANT



## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

## 1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief bestaat het TechniGO! Aalst uit drie schoolnummers: een middenschool met een A- en een B-stroom, een school met een tso-bso aanbod in de studierichtingen Handel, Lichaamsverzorging, Personenzorg en Voeding en een school met een tso-bso aanbod in de studierichtingen Auto, Decoratieve technieken, Hout en Mechanica-elektriciteit. De drie scholen functioneren als een pedagogisch entiteit. TechniGO! maakt deel uit van de scholengroep 19 'Dender'. De vakken van de basisvorming vinden sinds het schooljaar 2014-2015 plaats op campus Ledebaan. De school deelt een aantal voorzieningen met het centrum voor volwassenenonderwijs Tanera. De studierichting Hotel beschikt over een didactisch restaurant Terlinden in de nabije omgeving van de school. De campussen bevinden zich aan de rand van de stad Aalst.

De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dient de lezer de drie verslagen samen te lezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in de drie verslagen.

## 2 SAMENVATTING

Beide campussen van het TechniGO! Aalst liggen op minder dan een kilometer van elkaar. Tussen beide bevindt zich de sporthal van de school.

De beleidsvisie steunt op het opvoedingsproject van het GO! en is erop gericht jongeren optimale ontwikkelingskansen te bieden. De school heeft een aanzienlijke leerlingeninstroom uit maatschappelijk kwetsbare groepen. De doorstroom in de school, naar de arbeidsmarkt en naar het hoger onderwijs, blijkt niet altijd vlot te verlopen. De school zet sinds haar werking als pedagogische entiteit dan ook bewust in op begeleiding, oriëntering en ondersteuning van deze jongeren en tracht vroegtijdig schoolverlaten te beperken. Ze draagt zorg voor het welbevinden van haar participanten. Er zijn concrete acties en doelen voor heel wat beleidsdomeinen uitgewerkt in een schoolontwikkelingsplan. Op de campus heerst een geordend en open schoolklimaat. De personeelsleden zijn gedreven. De directie is toegankelijk en staat open voor externe evaluatie.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsregelgeving goed respecteert. De leerplanrealisatie voldoet voor plastische opvoeding in de eerste graad A- en de B-stroom, wiskunde in de tweede graad Bio-esthetiek, Sociale en technische wetenschappen en Hotel, expressie, huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in de derde graad Verzorging, expressie, opvoedkunde en verzorging in het derde leerjaar van de derde graad Kinderzorg en hotel in de derde graad Restaurant en keuken. De leerplanrealisatie voldoet niet voor techniek in de eerste graad A-stroom, hout en nijverheidstechnieken in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar Nijverheid, bakkerij in de tweede graad Brood- en banketbakkerij, informatica in de tweede graad Kantoor, elektriciteit en mechanica in de tweede graad Elektromechanica en hout in de derde graad Houtbewerking. Dat komt voornamelijk doordat de leraren het leerplan onvoldoende als leidraad gebruiken bij het onderwijsaanbod en bij de evaluatiepraktijk. De vakoverschrijdende eindtermen krijgen voor de contexten 'Socioculturele samenleving' en 'Lichamelijke gezondheid en veiligheid' een kwaliteitsvolle invulling via projecten en via meerdere vakken en dragen bij tot een brede vorming van de leerlingen.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Met betrekking tot een aantal controles heeft de inspectie tekorten opgemerkt. Zo ontbreekt het verslag brandpreventie voor het didactisch restaurant Terlinden en zijn op campus De Voorstad de paviljoenen die afgekeurd werden terug in gebruik. Tevens wordt het beheersingsplan betreffende risico's niet steeds onderbouwd met de nodige risicoanalyses en verloopt de systematiek ervan niet even dynamisch op beide campussen. Verder heeft de inspectie nog een aantal tekorten vastgesteld onder meer met betrekking tot producten met gevaarlijke eigenschappen, veiligheids- en gezondheidskaarten en hygiëne.

Het kwaliteitsonderzoek tijdens de doorlichting omvatte de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. Het onderzoek toont aan dat de leerbegeleiding van een degelijke kwaliteit is. De goede werking van de cel leerlingenbegeleiding ligt daar mee aan de basis van. De evaluatiepraktijk daarentegen verdient nog bijsturing. Uit het erkenningsonderzoek van de vakken blijkt immers dat de kwaliteit daarvan sterk verschillend is.

De school heeft een aantal stappen gezet om haar leraren te bekwamen in onder andere leerplangericht en competentiegericht evalueren. Een aantal vakgroepen wel zeer gedreven aan de slag gegaan om hun evaluatiepraktijk op punt te stellen. Het is een uitdaging voor de school deze goede initiatieven als hefboom te gebruiken om een coherent en doeltreffend evaluatiebeleid uit te werken in alle vakgroepen.

Het directieteam voert vanuit een complementaire taakverdeling het beleid. De focus van het beleid is gericht op het verwezenlijken van maximale leer- en groeikansen voor alle leerlingen. De kwaliteitszorg beantwoordt aan de vereisten van het Kwaliteitsdecreet, wat betekent dat de school op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt. Ze doet dit aan de hand van een schoolontwikkelingsplan dat de beleidskeuzes voor een aantal schooljaren vastlegt. Voor de realisatie ervan heeft de school strategische doelen in verschillende operationele doelstellingen vertaald en in concrete acties omgezet. Het vraagt van de directieploeg sturing en ondersteuning, samenwerking en communicatie, waardering en coaching om zo onderwijskwaliteit tot op de klasvloer te realiseren.

Gelet op de lacunes in de leerplanrealisatie van een aantal vakken en in het erkenningsonderzoek voor BVH, besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies, beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate werden weggewerkt.

### 3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

#### 3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

|                              | Basisvorming | Specifiek gedeelte       |
|------------------------------|--------------|--------------------------|
| VOET                         | x            |                          |
| Graad 2 TSO Elektromechanica |              | elektriciteit, mechanica |
| Graad 3 BSO Houtbewerking    |              | hout                     |

#### 3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

##### Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

##### Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

## 4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

### 4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

#### 4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

##### 4.1.1.1 Elektriciteit en mechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica (leerplannen 2002/088, 2002/089, 2002/094 en 2005/065)

#### Voldoet niet

Het onderwijsaanbod is onvolledig. Ook de evaluatiepraktijk voldoet niet. Voor de praktische doelstellingen kan de school niet aantonen dat het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk volledig, evenwichtig, transparant en op het juiste beheersingsniveau zijn.

|                          |                                                                                  |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b>   | Het afgelopen schooljaar werden de twee leerjaren georganiseerd in een           |
| <i>Volledigheid</i>      | graadklas. Voor het gehele specifiek gedeelte stelde de vakgroep vast dat heel   |
| <i>Evenwicht</i>         | wat basisleerstof uit het eerste leerjaar door de leerlingen niet verworven was. |
| <i>Beheersingsniveau</i> | De leraren, veelal nieuw in de studierichting, begonnen onmiddellijk met het     |
| <i>Samenhang</i>         | bijwerken van de tekorten en het aanbieden van nieuwe leerstof.                  |

Uit het onderzoek blijkt dat de achterstand inzake elektriciteit te groot was om op een schooljaar weg te werken. De leerplandoelstellingen waaronder leerinhouden 13 tot en met 16 en leerinhouden 20 tot en met 27 vallen, worden nog niet of niet voldoende diepgaand aangeboden. De leerplandoelstellingen waaronder leerinhouden 17 tot en met 19 vallen, werden theoretisch benaderd en ingeoefend via vraagstukken, maar het leerplan verwacht dat de leerlingen proefondervindelijk aan de slag gaan. Inzake mechanica kon de vakgroep pas dit schooljaar starten met het wegwerken van de tekorten. De leerplandoelstellingen waaraan volgende leerinhouden gekoppeld zijn, kwamen niet volledig of niet op het juiste beheersingsniveau aan bod: statica van hoekmakende krachten, vermogen, rendement, energie, werktuigmachines, CNC-verspanen en verbindingen. Het theoretische aanbod rond het gebruik van de schuifmaat is onevenwichtig. Deze leerstof komt meermaals aan bod bij verschillende leraren, zonder af te toetsen of de leerlingen zich de vereiste vaardigheden reeds eigen gemaakt hebben of niet. Verder komen binnen het specifiek gedeelte onderwerpen aan bod die in de algemene vakken ook behandeld worden. Dit gaat ten koste van de onderwijstijd.

Zowel voor praktijk (PV) Elektriciteit als PV Mechanica kan de school amper leermateriaal, leerlingennotities, verslagen van opdrachten en evaluatiestukken voorleggen. Ze kan bijgevolg het leerproces van het afgelopen schooljaar niet illustreren.

**Onderwijsorganisatie**  
*Organisatie curriculum*  
*Samenstelling klasgroepen*

De school zag zich genoodzaakt het afgelopen schooljaar te werken met graadsklassen. Dit schooljaar is dat niet het geval. Leraren geven aan dat dit de leerplanrealisatie faciliteert.

De school organiseert de meeste uren van het specifiek gedeelte in blokken van meerdere lesuren. Dat komt de efficiënte besteding van de onderwijstijd ten goede. De verplaatsingen tussen campus Ledebaan, waar de school de algemene vakken organiseert, en campus De Voorstad, waar ze het specifiek gedeelte organiseert, zorgen voor tijdsverlies. Dit zet druk op het efficiënt gebruik van de onderwijstijd.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwicht*  
*Volledigheid*  
*Beheersingsniveau*  
*Transparantie*

De evaluatie van de theorie steunt op toetsen, openboektoetsen en examens. De hiaten uit het aanbod komen hierin terug. Tevens blijkt er vaak een sterke focus op cognitieve aspecten. Daardoor sluiten de evaluaties niet steeds goed aan op het beheersingsniveau dat het leerplan vooropstelt. Een overdadig gebruik van ja/nee-vragen zet zowel de validiteit als de representativiteit van de evaluaties onder druk, omdat dit gissen in de hand werkt. De leraren hebben oog voor de transparantie van hun evaluaties. De punten per vraag staan meestal vermeld.

De evaluaties van het theoretische vak (TV) Mechanica vertonen een wisselend beeld. Enerzijds bevragen de leraren praktische vaardigheden theoretisch, wat weinig nut heeft. Anderzijds bevatten de evaluaties realistische en praktijkgerichte vraagstukken, waarbij de leerlingen aan de slag moeten met andere informatiebronnen (tabellen). Daarmee sluiten ze naadloos aan op de verwachtingen van het leerplan. De evaluaties van het eerste leerjaar en het tweede leerjaar zijn dezelfde. De school verklaart dit vanuit de werking met graadsklassen vorig jaar en de vastgestelde achterstand bij leerlingen. Ze beseft dat hier een dringende inhaalbeweging nodig is, waaraan ze al een goede start heeft gegeven.

In de evaluaties TV Mechanica toont het onderzoek aan dat de vraagstelling te vaak onduidelijk, niet eenduidig en onvoldoende valide is. Deze evaluatiepraktijk toont niet aan dat de leerlingen de leerplandoelstellingen op het juiste beheersingsniveau verworven hebben. Ook hier startte de vakgroep een inhaalbeweging.

**Leerbegeleiding**  
*Preventief*  
*Curatief*

De leraren ondersteunen het leerproces met leerboeken, oefenboeken en zelfgemaakt cursusmateriaal. In de leer- en oefenboeken valt op dat grote stukken niet gebruikt werden. Het eigengemaakt cursusmateriaal is van goede kwaliteit en overzichtelijk. De leraren ontwikkelen momenteel eveneens opdrachtenbundels voor PV Elektriciteit en PV Mechanica. Het materiaal dat voorligt, sluit aan op het beheersingsniveau dat het leerplan voorschrijft en het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Tijdens de klasbezoeken valt het rustige en gestructureerde lesverloop op. Leerlingen participeren meestal goed aan de lessen. De leraren proberen hen actief te betrekken en experimenteren met verschillende werkvormen. Leerlingen werken veelal geconcentreerd aan hun praktijkopdrachten. De leraren treden daarbij op als coach in de begeleiding van het leerproces.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

De school beschikt over de minimale materiële vereisten en een geschikte leeromgeving voor zowel elektriciteit als mechanica. De orde en netheid van het werkhuis mechanica valt op, alsook de overzichtelijkheid ervan. Dit leidt ertoe dat leerlingen mee zorg dragen voor de infrastructuur. De praktijkruimtes voor elektriciteit werden recent door de leraren ontworpen en gerealiseerd, met steun van de school. Leerlingen kunnen actief en constructief leren, in ordelijke maar vooral zeer veilige werkplekken. Ook hier valt de netheid op. De aankleding van de lokalen is aantrekkelijk en leerondersteunend.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Overleg*  
*Vorming*

De vakgroep kende een moeilijke periode. Er waren veel lerarenwissels, wat de continuïteit van het onderwijsaanbod en de samenwerking binnen de vakgroep nadelig beïnvloedde. De vakgroep en de school geven aan dat ze door deze periode heen zijn, wat hen in staat stelt de leerplanrealisatie op punt te stellen. De tekorten in het onderwijsaanbod waren tot op heden nog niet volledig in kaart gebracht, waardoor de leraren nog niet structureel en planmatig aan de slag konden. De directie geeft aan dat ze in de noodzakelijke ondersteuning wil voorzien om de leraren te helpen bij de grote inhaalbeweging die aan de orde is.

Tijdens het onderzoek viel de open en constructieve houding van de vakgroepleden op, net zoals de grote collegialiteit, goede sfeer en onderlinge samenwerking. Ook hun zelfkritische houding en grote vakkennis zijn essentiële elementen in de voorliggende inhaalbeweging, waartoe zij zelfstandig reeds een eerste aanzet gaven.

#### 4.1.1.2 Hout in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplan 2004/110)

##### Voldoet niet

De school kan niet aantonen dat de leerlingen alle doelstellingen in voldoende mate bereiken.

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b>   | De school beschikt over weinig werkopdrachten, leerlingendocumenten en evaluatiedocumenten die aantonen welke realisaties de leerlingen hebben uitgevoerd. Bijgevolg kan de school niet aantonen dat elke individuele leerling over de basiscompetenties van het leerplan beschikt. |
| <i>Volledigheid</i>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Evenwicht</i>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Beheersingsniveau</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Samenhang</i>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

De vakgroep implementeerde het leerplan vorig schooljaar te oppervlakkig. De doelstellingen met betrekking tot meubelmakerij, schrijnwerkerij en parket zijn voldoende ingevuld. De leerlingen voeren uitvoeringstekeningen uit via CAD-software (Computer-Aided Design). Bij gebrek aan verantwoordingsstukken kan de school niet aantonen dat de doelstellingen met betrekking tot trappen vorig schooljaar aangeboden zijn. Het construeren van deuren, interieurelementen, wanden en plafonds ... komt in het onderwijsproces niet voor. Essentiële doelstellingen met betrekking tot het opmeten en plaatsen van de gemaakte constructies realiseren de leerlingen niet. De doelen over daktimmerwerk komen in de praktijk niet aan bod. De vakgroep neemt nog te weinig aspecten van duurzaam bouwen op in de projecten. Het leren bedienen van een CNC (Computer Numerical Control)-gestuurde machine gebeurt niet.

Volgens de weinige beschikbare projectdossiers doorlopen de leerlingen de opeenvolgende stappen van het technische proces om een opdracht te realiseren. Deze bundels kaderen binnen het technologisch proces dat wordt gekenmerkt door een duidelijke opdrachtomschrijving, het opdoen van relevante kennis, de voorbereiding en de realisatie.

Het praktische gedeelte van de geïntegreerde proef is representatief voor het profiel van de opleiding. In het dossier ontbreekt veelal diepgang.

De school kiest voor een gemengd systeem van stages. De leerling-stagiairs krijgen zowel een alternerende stage als een blokstage. De leraren maken nog geen gebruik van de stages om de tekorten aan te vullen. Een aantal activiteiten zijn weinig relevant voor de beroepsopleiding.

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Evaluatiepraktijk</b> | Bij gebrek aan verantwoordingsstukken kan de school niet aantonen dat de evaluatiepraktijk valide verloopt. De school opteert voor permanente evaluatie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Evenwicht</i>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Volledigheid</i>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Beheersingsniveau</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Transparantie</i>     | Vorig schooljaar koppelden de teamleden hun beoordelingen rechtstreeks aan de realisatie, maar gaven niet aan hoe de toegekende scores tot stand kwamen. Deze werkwijze bracht de validiteit van de evaluatie in het gedrang. De vakgroep werkt dit schooljaar met meer transparante instrumenten. Hiermee benaderen ze de evaluatie strikter vanuit de leerplandoelstellingen. De leraren besteden ook aandacht aan vakgebonden attitudes, maar vermengen die met persoonsgebonden attitudes. |

De school beoordeelt op de stages zowel de attitudes als de vaardigheden. De leerling-stagiair evalueert zichzelf. De school voorziet vooral in productevaluatie bij de geïntegreerde proef, evaluatiecriteria ontbreken.

De leerlingenresultaten voldoen, maar zijn gebaseerd op een onvolledig onderwijsaanbod en een niet valide evaluatie. Hierdoor geven ze geen betrouwbare informatie over de bereikte leerplandoelstellingen per leerling.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

De school beschikt over alle conventionele machines en voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie behoorlijk uit te voeren. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden. Er zijn mogelijkheden om ICT-vaardigheden aan te leren.

De inrichting van het vaklokaal mist de uitstraling van een krachtige leeromgeving met hedendaagse didactische stukken.

**Leerbegeleiding**  
*Preventief*  
*Curatief*

De leerlingendocumenten zijn onvoldoende gestoffeerd om enige vorm van leerbegeleiding aan te tonen.

Het weinig beschikbare lesmateriaal is goed afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De nieuwe projectenbundels zijn geïntegreerd en verzorgd uitgewerkt. Daar staat tegenover dat het beschikbare didactische materiaal veeleer beperkt is om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen.

De leraren begeleiden de leerlingen op een vakkundige wijze tijdens de uitvoering van hun werkopdrachten, waardoor de meeste lessen in een aangenaam en constructief leef- en leerklimaat verlopen.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Vorming*  
*Overleg*

De vakgroep overlegt frequent, zowel formeel als informeel. Organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces bepalen de agenda van de formele vakvergaderingen.

De vakleraren ontwikkelen hun competenties door nascholing en overleg. Ze maken een passende selectie uit de beschikbare nascholingen en trachten de onderwijs- en evaluatiepraktijk in te vullen en bij te sturen volgens de nieuw verworven inzichten.

De vakgroep analyseert de leerlingenresultaten niet met het oog op het bijsturen van de eigen onderwijspraktijk of in het kader van het bewaken van de onderwijskwaliteit.

#### 4.1.1.3 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

##### Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

- Beleid** De visie en planning voldoen. De school heeft een eigen visie op VOET
- Doelgerichtheid** uitgewerkt die gerelateerd is aan de schoolvisie en aan de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De VOET zijn hierbij zowel een middel als een doel. Maximale leerwinst, persoonlijkheidsontwikkeling en burgerzin staan centraal. De school heeft een traject uitgestippeld om de VOET in de praktijk te brengen.

Om de inspanningsverplichting overzichtelijk te maken, wil de school de leerlijnen van VOET deel laten uitmaken van het curriculum dossier van de studierichtingen. Ze richt zich op initiatieven die sterk tot de VOET bijdragen door specifieke werkgroepen in te zetten zoals 'gezondheidsbeleid en sport', 'milieu', 'talenbeleid', 'onderwijs en kansarmoede', 'SODA' (stiptheid, orde, discipline, attitude), 'DOS' (drugbeleid op school)... De vakgroepen krijgen de verantwoordelijkheid voor de realisatie en de registratie van de VOET in de dagelijkse lessen en bij vakdoorbrekende activiteiten. Momenteel zijn er in het overzicht en in het jaarvorderingsplan van de school nog hiaten over de gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen.

- Ondersteuning** De school streeft naar een breed draagvlak voor de VOET-werking bij het lerarenteam. De pedagogisch directeur en de kwaliteitszorgcoördinator schrijven de praktische werking verder uit. Op het digitaal platform registreren de vakgroepen hun VOET-inspanningen, met vooral aandacht voor volgende criteria: volledigheid, beheersingsniveau, evenwicht en samenhang.

De schoolleiding communiceert via dienstmededelingen met de leraren en specifieke VOET-gerelateerde werkgroepen. Ze heeft ook oog voor de betrokkenheid van de externe partners. Zo ontvangen de ouders brieven over pedagogische excursies, waarin de school expliciet informatie gaat opnemen over de VOET die aan deze actie gekoppeld zijn.

- Doeltreffendheid** Alhoewel de school de meeste VOET-doelstellingen bij de meeste leerlingen nastreeft, is slechts recent met een meer kwaliteitsgerichte opvolging gestart. Een eerste analyse van de bijgewerkte registraties op het elektronische platform leidde al tot duidelijke conclusies en aanpassingen. Om de inspanningsverplichting meer volledig en betrouwbaar in kaart te kunnen brengen, is de inventarisatie zowel inhoudelijk als organisatorisch aangepast en is er aandacht om de hiaten in het aanbod op te vullen. De vak- en projectgroepen richten zich op de VOET die voor hen essentieel zijn. Achteraf evalueren de leraren de projecten. Deze en andere ingrepen moeten de school in staat stellen alle VOET op een kwaliteitsvolle manier bij alle leerlingen na te streven. Ze is hierbij nog zoekende naar meer inhoudelijke criteria om de eigen werking te evalueren.

**Ontwikkeling** De schoolleiding stimuleert het lerarenteam om zich te professionaliseren. Ze nam de aanpak van de VOET op in het professionaliseringsplan van alle betrokkenen om dit tijdens functionerings- en evaluatiegesprekken als vast item aan bod te laten komen. De directie bevordert het engagement van de vakgroepen door ze verantwoordelijk te maken voor de registratie en de opvolging.

Naar de toekomst toe streeft de school naar de implementatie van een mini-databank van de georganiseerde activiteiten op schoolniveau. Deze voorziet in de registratie van onder meer de inhoud, de soort activiteit, het gebruikte vervoer, de betrokken vakgroep, de VOET en de evaluatie ervan.

**Uitvoering** Bijna alle eindtermen worden schoolbreed met voldoende diepgang  
**Socioculturele samenleving** nagestreefd. Elke graad heeft zijn specifieke projecten, waarbij de geïntegreerde werkperiode (GWP) een belangrijke invulling geeft aan het sociale en culturele aspect van de samenleving. Hiervoor doet de school beroep op een aantal vakgroepen en op alle leraren.

De school verraste onlangs de leerlingen door de aanwezigheid van een mimespeler tijdens de pauze die hen met een tekst, gedicht of lied confronteerde met gevoelens van verlies of rouw. De stripmuur bracht de leerlingen via kunst in aanraking met het begrip 'respect'. De leerlingen nemen regelmatig deel aan diverse wedstrijden, wat hen onder andere confronteert met sociale samenhang en solidariteit. Ook heel wat andere projecten, gericht op leerlingen uit een bepaalde graad of klasgroep, dragen bij tot de uitwerking van de eindtermen uit deze context. Ten slotte leveren heel wat vakken een bijdrage.

**Lichamelijke gezondheid en veiligheid** De school streeft bijna alle eindtermen bij alle leerlingen met voldoende diepgang na. Ze komen aan bod binnen de vakken van de basisvorming en de specifieke gedeeltes. Ook de diverse studierichtingen bieden vele vakspecifieke uitdagingen op het gebied van veiligheid of lichamelijke gezondheid.

De school beschikt over werkgroepen gezondheidsbeleid en sport en een werkgroep DOS (drugs op school). Ze streeft doelen na zoals drugpreventie, maar evengoed bewegingsactiviteiten voor de leerlingen via diverse toernooien of 'start tot run'. Met verschillende andere projecten, onder meer het "fruitmoment" of "air@school" waarbij de gezonde binnenlucht volop aandacht krijgt of de "Wall of Fame" die geestelijke gezondheid belicht, zet de werkgroep diverse aspecten van deze context in de kijker.

#### **4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?**

Het onderzoek bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) beslaat de onderwijsinstellingen van het voltijds secundair onderwijs op campus Ledebaan en campus De Voorstad en ook de lokalen gebruikt door het deeltijds beroeps secundair onderwijs op campus De Voorstad. Het onderzoek handelt over alle schoolgebouwen, het didactisch restaurant Terlinden en de sporthal gelegen aan de Cesar Haeltermansstraat te Aalst. De melding van gebruik van Oude Gentbaan 49 en Cesar Haeltermansstraat te Aalst is tot op heden niet gebeurd.

Het onderzoek toont aan dat de aandacht voor BVH op beleidsniveau onder druk staat. Op de vergaderingen van het comité preventie en bescherming op het werk zijn veel genodigden vaak afwezig. Dit hindert de effectieve behartiging van de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid. Op uitvoeringsniveau werken de scholen en het centrum op een systematische wijze aan BVH. Dat blijkt uit de wijze waarop verplichte controles worden uitgevoerd. Niet alle controles gebeuren echter, zoals de controle van alle ladders op de scholen en het centrum en de controle brandpreventie in het didactisch restaurant Terlinden. Nochtans verhoogt de aanwezigheid van een keuken de brandrisico's. De resultaten van de meeste controles zijn aanwezig en opgenomen in de instrumenten die de beheersing regelen. Het valt op dat deze niet onderbouwd zijn met risicoanalyses, wat een objectieve bepaling van prioriteiten bemoeilijkt. Uit de werkwijze blijkt dat de scholen en het centrum gebruik maken van de analyses van deskundigen en rekening houden met de opmerkingen van het personeel. Opgemerkte tekorten vinden we terug in de plannen die de beheersing regelen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, van andere tekorten is de wegwerking gepland. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch waardoor we kunnen aannemen dat de uitvoering zal volgen. In de scholen en het centrum heerst een cultuur waarbinnen iedereen zich aangesproken voelt om op zijn niveau bij te dragen aan BVH op de verschillende locaties. Wat opvalt, is een verschil in systematiek tussen de campussen Ledebaan en De Voorstad. Dit leidt tot een verschillende dynamiek. Zo zijn bepaalde documenten op de ene vestiging statisch, daar waar die op de andere vestiging dynamisch gehanteerd worden als werkinstrumenten om de risico's continu te beheersen. De scholen en het centrum wensen te evolueren naar een gemeenschappelijke systematiek.

Uit de resultaten van beschikbare controles van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid, en gezondheid en hygiëne. Vele opmerkingen zijn op het ogenblik van de doorlichting al opgelost. Wat nog in de infrastructuur moet verbeteren, zoals de compartimentering van gebouwen in het kader van brandveiligheid en de renovatie van de buitenschil in functie van isolatie en weersbestendigheid, is in de planning voorzien. Uit de planning blijkt dat de werken zijn voorzien op langere termijn gezien de grootte van de benodigde budgetten, maar het is onduidelijk wanneer de uitvoering gepland is. Door beperkingen in de infrastructuur zag de school zich genoodzaakt de prefab-paviljoenen op de campus De Voorstad terug in gebruik te nemen. Uit het bezoek ter plaatse blijkt dat deze locatie tekorten vertoont op het vlak van veiligheid, gebruikerscomfort en milieu die haar ongeschikt maakt om onderwijs in te verstrekken. De school plant deze paviljoenen tegen het einde van het schooljaar terug te verlaten. Dit plan is nog niet concreet en betekent eveneens dat de leerlingen nog enige tijd onderwijs moeten volgen in een daarvoor ongeschikte locatie.

Tevens valt op dat het beleid niet overal de stroom van producten met gevaarlijke eigenschappen (PMGE) voldoende beheerst. Op bijna elke vestiging staan PMGE waarvan de preventieadviseurs niet op de hoogte zijn en die zij niet besteld hebben. De opslag ervan verloopt bijgevolg niet altijd volgens de vigerende reglementering en de inventaris van PMGE is niet volledig en actueel. Ook ontbreken er hierdoor veiligheids- en gezondheidskaarten, die essentieel zijn in geval van problemen. In de didactische keukens op de campus De Voorstad worden eerder opgemerkte tekorten opnieuw vastgesteld. Het EBHO-materiaal wordt niet correct opgeslagen en de werkvlakken zijn na het koken niet volledig zuiver gemaakt. De diepvries bevat vers gemaakte etenswaren die niet zijn geëtiketteerd. Van enkele voorverpakte levensmiddelen is de versheidsdatum overschreden. Temperatuurmetingen van de ijskast en diepvries ontbreken. In de andere keukens van de scholen en het centrum wordt geen enkel tekort vastgesteld. Op het vlak van comfort is volgens verkregen informatie de temperatuur in een aantal leslokalen van het centrum leren en werken te laag. Op het vlak van hygiëne blijken toiletten voor mannen en vrouwen (personeel en bezoekers) op campus De Voorstad niet gescheiden. Zowel voor jongens als voor meisjes zijn er onvoldoende toiletten. Ook het aantal urinoirs is onvoldoende. Tijdens het onderzoek zijn evenwel nooit wachtrijen of andere problemen aan de toiletten vastgesteld.

Op de sporthal na, werden alle lesplaatsen tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in beschikbare documenten van deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De scholen en het centrum krijgen een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de goede systematiek waarmee de scholen en het centrum tekorten opsporen en de gedeeltelijke verbetering ervan, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is om de vastgestelde tekorten op te lossen. Wanneer de scholen en het centrum de kwaliteit op het vlak van BVH consequenter bewaken, de belangrijke overlegmomenten opnieuw ten volle benutten, alle vereiste controles laten uitvoeren en tekorten via risicoanalyses beheersen en oplossen, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

#### 4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| Onderzochte erkenningsvoorwaarden                                                                                                                                                                       |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)                                                                                                     | ja |
| Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)                                                                       | ja |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40) | ja |

## 4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)</b>                                                                                                           | ja |
| • de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies                                                                                                                                  | ja |
| • de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen                                                                                                                                                               | ja |
| • de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's                                                                                           | ja |
| • de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen                                                                                            | ja |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn                                                                                                | ja |
| • de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake                                                                                                                                                                      | ja |
| • de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum                                                                                                                                                     | ja |
| • de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens | ja |
| • de organisatie van de leerlingenevaluatie                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de lokale leefregels                                                                                                                                                                                                            | ja |
| • de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie                                            | ja |
| • de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring                                                                                                                                                 | ja |
| • engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen                                                                                                                                                             | ja |
| • bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school                                                                                                                                  | ja |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)</b>                                                                                                                                   | ja |
| <b>Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)</b>                                              | ja |
| <b>Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)</b>                                                                                                              | ja |
| <b>Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)</b>                        | ja |
| <b>Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)</b>                                                                                                   | ja |
| <b>Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)</b>                                                                                                                | ja |
| <b>Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)</b>                                                                                                                              | ja |

## 5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 5.1 Leerbegeleiding

**Doelgerichtheid** De school ziet de zorg voor leerlingen als een essentieel onderdeel van haar pedagogisch project. Een aantal input- en contextfactoren zetten de school voor een enorme uitdaging om de leerbegeleiding vorm en inhoud te geven. De visietekst met betrekking tot leerlingenbegeleiding houdt rekening met deze specifieke kenmerken van de leerlingenpopulatie. Om een innoverende leer- en leefomgeving tot stand te brengen, kiest TechniGO! de weg van het leren van elkaar. Einddoel is het implementeren van het competentiegericht leren.

Na een grondige analyse van de context, input- en outputkenmerken van de leerlingen plaatste de school het afremmen van de schoolse achterstand, het versterken van taalzwakke leerlingen en het beperken van ongekwalificeerde uitstroom in de focus. De omgang met demotivatie en leerachterstand neemt dan ook een prominente plaats in binnen het leerproces. De school omschrijft welbevinden als basisvoorwaarde om te leren. Ze zet sterk in op het (herstelgericht) werken aan een positief en veilig klasklimaat. In haar aanpak verbindt de school de krachtlijnen van de zorg met de doelstellingen en acties van de gelijke onderwijskansenwerking en de integratie van het M-decreet.

De school heeft een goed zicht op het profiel van de leerlingen op basis van informatie vanuit het intakegesprek, de aangeleverde data door de vorige school en de aangereikte attesten door ouders of CLB. Doorheen de schoolloopbaan van de leerling blijft de school relevante informatie verzamelen. Ze speelt die informatie door aan de leraren via (kennismakings)klassenraden en het leerlingvolgsysteem.

De school concretiseert haar visie volgens het drielijnenmodel met de klastitularissen en de vakleraren als spilfiguren in de eerstelijnszorg. Er zijn afspraken op schoolniveau met betrekking tot remediëring in het algemeen en 'leren leren' in het bijzonder. Voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften voorziet de school in verhoogde zorg of uitbreiding van zorg. Indien nodig volgt er een individueel aangepast traject. De cel leerbegeleiding vervult de tweedelijnsfunctie. In de derde lijn werkt de school samen met CLB en GON-begeleiders en verschillende externe partners. In alle fasen zet de school actief in op dialoog met en inspraak van de betrokken partijen: leerlingen, ouders en leraren.

**Ondersteuning** De school zet sterk in op de structurele ondersteuning van de leerlingenbegeleiding. Zij werkt met een begeleidend en coördinerend kader van leerlingenbegeleiders die elk verantwoordelijk zijn voor een cluster van een aantal studierichtingen. De clusterverantwoordelijke is het aanspreekpunt voor alle leerlingen en alle leraren binnen die cluster. Volgens de leraren en de leerlingenbegeleiders zorgt deze werkwijze voor duidelijkheid en transparantie. De pedagogisch directeur coördineert het geheel. Via veelvuldig overleg streeft de school naar een systematische afstemming, een gelijkgerichte aanpak en expertisedeling.

De cel leerlingenbegeleiding ondersteunt de leraren bij de eerstelijnszorg. Wekelijks overleg, de aanwezigheid van het team op de begeleidende klassenraden en een groeiende wisselwerking met de leraren zorgen voor het snel detecteren, aanpakken en opvolgen van problemen. De pedagogisch directeur neemt haar verantwoordelijkheid op om de leerkrachten bij probleemsituaties te ondersteunen.

Om de visie op de leerbegeleiding te concretiseren verwacht de school dat de klassenleraren en de vakleraren alle onderdelen van de brede basiszorg opnemen. Om dit te realiseren geeft zij informatie en interne vorming aan de leraren. De leerbegeleiding vertrekt hierbij van goede praktijkvoorbeelden in de school en bouwt op die manier aan een breed draagvlak.

De kwaliteitsvolle uitbouw van het leerlingvolgsysteem volgens de krachtlijnen van het M-decreet en het herstelgericht handelen, biedt de leraren een houvast bij het stroomlijnen en registreren van hun interventies en dit op alle niveaus. De grote aandacht voor geïntegreerde zorg op school komt tot uiting in de klassenraden en de nauwgezette opvolging van leerlingen.

In het teken van de preventieve leerbegeleiding organiseert de school verschillende ondersteunende acties. Algemene aandachtspunten zijn leer- en studievaardigheden, studiemethode en leermotivatie. De school zet deze aandachtspunten om in een aantal concrete en doelgerichte initiatieven en projecten. Voorbeelden zijn de extra ondersteuning voor taal en wiskunde, studietips in de agenda afhankelijk van de periode in het schooljaar, onthaaldagen voor leerlingen en in bepaalde structuuronderdelen een complementair vak waarbij 'leren leren', het versterken van taalzwakke leerlingen, sociale vaardigheden en maatschappelijke vraagstukken centraal staan. De school wil zo een succesvollere leer- en loopbaanbegeleiding bewerkstelligen. Er is een vrijblijvende begeleide huiswerkklas. Ook de keuze voor het SODA-attest kadert in dit geheel.

Het curatieve luik van de leerbegeleiding bestaat uit veelvuldige remediëringsacties die leraargebonden ingevuld worden of op basis van overleg op de klassenraad.

De school zet in op communicatie met de ouders, waardoor deze voldoende bij de begeleidende acties betrokken zijn. In deze aanpak zijn socio-emotionele begeleiding, leerbegeleiding en loopbaanbegeleiding nauw verweven.

In de fase van de uitbreiding van zorg werkt de school samen met het CLB, GON-begeleiders (geïntegreerd onderwijs) en andere externe instanties. Voor de zorgleerlingen stelt ze individuele handelingsplannen op, waarin afspraken tussen leerlingen, ouders en leraren zijn opgenomen.

**Doeltreffendheid** De school heeft ruime aandacht voor kwantitatieve (aanwezigheden, studievoortgang, ...) en kwalitatieve informatie (welbevinden, klasklimaat, ...). De school volgt de effecten van de begeleiding op het niveau van de individuele leerlingen op, maar doet dit nog niet systematisch om zo een beeld te krijgen van de doeltreffendheid van het geheel van de aanpak en van de respectieve preventieve en curatieve acties daarin. De uitgebreide studie door het beleid over de in- en output, de veelbelovende herwerking van het leerlingvolgsysteem en de hernieuwde aanpak van de leerbegeleiding, bieden de school veel mogelijkheden om dit in de toekomst wel te doen. Deze acties zijn evenwel nog te recent om het effect ervan te kunnen nagaan.

In de cel leerlingenbegeleiding en in de samenwerking met het CLB komen reflectie- en zelfevaluatiemomenten in beperkte mate aan bod. In het kader van de gelijke onderwijskansenwerking organiseren de verantwoordelijken een zelfevaluatie om het draagvlak en de effecten van de acties te evalueren en deze, waar nodig, bij te sturen.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de implementatie van leerbegeleiding in de vakgroepen wisselend is. De meeste vakgroepen zijn nog niet toe aan zelfevaluatie over hun pedagogisch-didactische aanpak van preventieve en curatieve leerbegeleiding. In geval van specifieke signalen of van tegenvallende studieresultaten in bepaalde vakken neemt de school initiatief om het betrokken probleem te analyseren en op te volgen.

De school besteedt structureel aandacht aan het talenbeleid, vanuit de visie dat het wegwerken van taalachterstand de slaagkansen en de doorstroming naar de hogere leerjaren verhoogt. Een taalcoördinator en een werkgroep coördineren een aantal activiteiten om de leraren te stimuleren aandacht te besteden aan het Nederlands. Conform de regelgeving detecteert het schoolteam de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening.

In de praktijk krijgen de meeste leerlingen voldoende talige ondersteuning. Niet alle vakgroepen besteden voldoende aandacht aan de talige aspecten van het lesmateriaal en van de evaluatiepraktijk. De meeste leraren besteden tijdens de lessen aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen, zijn nog geen gemeengoed.

De school neemt initiatieven inzake professionalisering rond talenbeleid. De verdere implementatie van het taalgericht vakonderwijs in alle vakken en graden en het gericht opvolgen van de resultaten van de acties blijven een uitdaging voor de school. Hiervoor is meer gerichte ondersteuning en opvolging van de vakgroepen noodzakelijk.

**Ontwikkeling** Onder meer een interne sterkte-zwakteanalyse en het M-decreet waren de aanleiding voor de school om haar leerbegeleiding bij te sturen. Die reorganisatie brengt een dynamiek op gang in de aanpak van de leerbegeleiding op schoolniveau en in de afstemming op vakniveau. Het schoolteam informeert ouders en leerlingen over de nieuwe ontwikkelingen en vraagt gerichte feedback tijdens het implementatieproces.

De pedagogisch directeur en de verantwoordelijken voor de leerlingenbegeleiding sturen die ontwikkeling aan. Ze bouwen hun expertise steeds verder uit en doen hiervoor beroep op onder andere de pedagogische begeleidingsdienst en externe organisaties. De leerlingenbegeleiders maken deel uit van het netwerk leerlingenbegeleiding op niveau van de scholengroep. Ze informeren de leraren en verzorgen interne vormingen.

De school formuleerde een aantal concrete actiepunten om te werken rond de toepassing van de brede basiszorg in de klas. Een aantal initiatieven in samenwerking met de begeleidingsdienst en andere partners zijn gestart, onder andere een traject rond binnenklasdifferentiatie.

Het verder werken naar een gedeelde verantwoordelijkheid voor de leerbegeleiding tussen de verantwoordelijken voor de leerlingenbegeleiding en de vakleraren, het bewaken van de betrokkenheid van de leraren en hun draagkracht blijven belangrijke aandachtspunten bij de verdere veranderingen.

## 5.2 Evaluatiepraktijk

**Doelgerichtheid** In 2013 tekende de toenmalige directie een evaluatiebeleid met een bijhorend stappenplan uit. Door de veelvuldige directiewissels ontbraken de nodige aanpassingen in de procedures en systemen. Hierdoor stokte de uitrol van dit stappenplan. Op het vlak van de leerlingenevaluatie heeft dit geleid tot een disparate invulling van de evaluatie- en rapporteringspraktijk op het niveau van de vakgroepen.

In de tekst 'Missie en visie op leren TechniGO! 2015-2020' stelt de directie duidelijk dat zij kiest voor competentiegericht evalueren en rapporteren. Om niet te hervallen in dezelfde fouten van het vorige plan wil de schoolleiding deze maal de weg van de geleidelijkheid te volgen en werkt daarvoor een meerjarenplan tot 2020 uit. De eerste stappen zetten de leraren dit schooljaar door een nascholing over leerplangericht evalueren te volgen.

Deze visietekst over leren bevat slechts een minimaal onderdeel over evaluatie. Concrete doelen en aanwijzingen voor de leraren ontbreken voorlopig nog. De directie zoekt gedragenheid door samen met de vakgroepvoorzitters het plan verder inhoud te geven. Het nog onduidelijke doel en tijdspad zaaien echter verwarring onder de leraren, en vooral bij diegenen die al een degelijk evaluatiesysteem ontwikkelden.

De directie maakte wel een aantal bindende afspraken die vooral gaan over de organisatorische aspecten van het evaluatiebeleid. Zo zijn de frequentie van de evaluaties en de onderlinge gewichten vastgelegd.

Afhankelijk van graad en studierichting hanteert de school een ander systeem van puntenopbouw. In de eerste graad en de studierichtingen van het tso evalueren de leraren vier periodes dagelijks werk en twee examenperiodes. In de studierichtingen van het bso hanteert het lerarenteam een zogenaamde permanente evaluatie. Tijdens vier periodes van dagelijks werk kunnen zowel punten van observaties, groepswork, presentaties, korte overhoringen of toetsen, herhalingstoetsen,... in aanmerking komen voor de puntenopbouw.

De schoolleiding vraagt aan de vakgroepen om bij de aanvang van het schooljaar de verhoudingen vast te leggen tussen kennis, vaardigheden en vak- en leergebonden attitudes. Bovendien vraagt ze afspraken over het gewenst aantal toetsen per periode dagelijks werk. Niet alle vakgroepen onderschrijven echter deze afspraken.

De delibererende klassenraad hanteert een mathematisch model om de probleemgevallen te achterhalen. De richtlijnen van de directie zijn duidelijk: het belang van de leerling staat voorop en een beslissing moet prospectief te zijn. De beraadslaging gebeurt op basis van zowel dagelijks werk en examens, permanente evaluaties, stages, geïntegreerde proef als de evolutie van de resultaten over het schooljaar.

De school communiceert met de ouders op geregelde basis over de leerprestaties van de leerlingen via het rapport en bij ernstige tekorten. Tijdens het oudercontact lichten de leraren de resultaten mondeling toe. In de rapporten is ruimte voor vakcommentaar en commentaar van de klassenraad.

De school evalueert de leerlingen van de derde graad op stiptheid, orde, discipline en attitude (SODA). Met een SODA-atteest verhogen de leerlingen hun kansen op de arbeidsmarkt.

**Ondersteuning** De directie herinnert de leraren regelmatig aan bestaande afspraken over de evaluatiepraktijk en de deliberaties en brengt nieuwe richtlijnen over via de dienstmededelingen of tijdens personeelsvergaderingen. De leraren beschikken over een aantal hulpmiddelen, zoals een kijkwijzer om hun examens of toetsen onder de loep te nemen.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten. In het leerlingvolgsysteem kunnen ze de resultaten duiden en er acties aankoppelen. Voor het gebruik ervan krijgen zij ondersteunende tips en vorming.

De school werkte een model uit voor een uniform stagedossier dat de vakgroepen specifiek verder kunnen aanvullen. Eenzelfde beweging staat in de stijgers voor de GIP.

De school betreft de ouders door hen tips en tricks aan te reiken om hun kinderen te begeleiden en te motiveren tijdens de examens. Bij het rapport zit altijd een afschrift van het leerlingvolgsysteem zodat zij op de hoogte zijn van eventuele problemen of remediëringen.

**Doeltreffendheid** De schoolleiding volgt de leerlingresultaten op. Zij detecteert te lage klasgemiddelden, voert steekproeven uit en vergelijkt de resultaten met de Vlaamse gemiddelden.

Op dit ogenblik varieert de kwaliteit van de evaluatiepraktijk sterk binnen de diverse opleidingen. De doeltreffendheid is vakgroep- en zelfs leraarafhankelijk. De link met de leerplandoelstellingen is niet altijd helder. Een ander pijnpunt is het gebrek aan transparantie en duidelijke normstelling voor een aantal vakken. Door het ontbreken van helder geformuleerde en toetsbare criteria kunnen de leraren niet transparant verantwoorden waarom een bepaalde prestatie een bepaalde score krijgt. Een aantal vakgroepen staat nog aan het begin van een ontwikkelingsproces. Andere vakgroepen slagen erin de evaluatiepraktijk kwalitatief vorm te geven. Het meerjarenplan houdt onvoldoende rekening met deze verschillen. Sommige vakgroepen ervaren deze beweging als een herhaling van al gedane inspanningen.

De zorgvuldigheid waarmee de notulen van de deliberaties opgesteld worden, verschilt afhankelijk van de vakgroep of voorzitter. De school heeft zeer weinig uitgestelde beslissingen. B-attesten zijn voorzien van een advies voor een studierichting binnen de eigen school of een doorverwijzing naar het CLB, wat in overeenstemming is met de richtlijnen en de visie van de overheid.

**Ontwikkeling** De school zet ook volgend schooljaar in op de verdere ontwikkeling van de evaluatiepraktijk. Enerzijds is de overgang naar permanente evaluatie volop bezig, en anderzijds moet de criterium- en leerplandoelgerichtheid in een aantal opleidingen geoptimaliseerd worden. Hiervoor is meer ondersteuning nodig, en vakoverschrijdende uitwisseling van expertise is wenselijk, waarbij voorbeelden van goede praktijk die in de school aanwezig zijn model kunnen staan voor andere vakgroepen.

## 6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

**Leiderschap** Een geëngageerd beleidsteam leidt de pedagogische entiteit. De directieleden vormen een complementair team dat de belangrijkste beslissingen op schoolniveau neemt. Wegens verschillende personeelsswisselingen in het verleden, zijn een aantal directieleden recentelijk in hun functie aangesteld. Naast een directeur algemeen beleid is er een pedagogisch-, een personeels- en een adjunct-directeur. De adjunct-directeur vervult deze functie al geruime tijd waardoor hij voor vele personeelsleden het eerste aanspreekpunt is en hij een verbindende functie heeft. De directieleden werken nauw samen met de technisch adviseurs die beleidsondersteunende en pedagogisch-didactische taken uitvoeren. Via frequent overleg geven zij mee invulling aan het dagelijks beleid van de school. Het directieteam beoogt dan ook een participatief en toegankelijk leiderschap, maar deze nieuwe schoolcultuur van samenwerken is nog geen evidentie voor het hele schoolteam. De scholengroep ondersteunt een aantal schooloverstijgende materies. Hoewel er een organogram beschikbaar is met een duidelijke invulling van de taakverdeling, blijkt uit de gesprekken met diverse participanten hierrond nog onduidelijkheden te bestaan. Tevens blijkt dat de gelijkgerichtheid van het beleid nog kan verbeteren. Er heerst vooral behoefte aan doelgerichte communicatie en een breder draagvlak voor nieuwe beleidsinitiatieven. Het lerarenteam geeft aan nood te hebben aan een standvastige directieploeg die aanwezig is en ondersteuning biedt tot op de klasvloer.

Het schoolbeleid rekent vooral op het professionalisme van haar vakleraren om de leerlingen kwaliteitsvol onderwijs te bieden. Toch blijkt dat een aantal vakgroepen het leerplan te weinig gebruiken als uitgangspunt voor onder meer de evaluatiepraktijk. Voor het beleidsteam is het een grote uitdaging de vakgroepen hierin verder te ondersteunen, te sturen en op te volgen.

**Visieontwikkeling** Op basis van het pedagogisch project van het GO! en in functie van de integratie van de drie scholen heeft de schoolleiding een aantal visieteksten ontwikkeld voor de verschillende beleidsdomeinen. Deze visies werden omgezet in een schoolontwikkelingsplan (SOP) met strategische- en operationele doelstellingen. Het directieteam heeft hierbij de intentie om tegen 2020 via een cyclisch kwaliteitssysteem te borgen wat goed is en waar nodig verbetertrajecten uit te werken. Een aantal personeelsleden blijft echter de indruk hebben dat alles voortdurend verandert en geeft een grote werkdruk aan. De huidige directieploeg is zich hiervan bewust en past de snelheid van uitvoering van het SOP aan waar mogelijk. De visie op evaluatiepraktijk is hier een voorbeeld van. Het schoolbeleid streeft naar een gelijke invoering van een meer competentiegericht evaluatiesysteem. Hierbij houdt de planning voorlopig nog beperkt rekening met de verschillende noden en snelheden per structuuronderdeel. Daardoor krijgen enkele vakgroepen veeleer het gevoel stil te staan dan te evolueren in het reeds aanwezige competentiegericht evaluatiesysteem.

De school is zich bewust van haar specifieke context- en inputkenmerken en staat open voor alle leerlingen. Zij wil hen zoveel mogelijk leerkansen bieden met aandacht voor sociale vaardigheden. Zij tracht ernaar de schoolse achterstand te verkleinen en de ongekwalificeerde uitstroom te verminderen. Daarnaast wil de school werk maken van haar uitstraling naar de buitenwereld en haar samenwerking met de buurt.

De uitdagingen voor het beleidsteam zijn de betrokkenheid van het schoolteam bij de ontwikkeling van een gedragen schoolvisie te verhogen, rekening houdend met de draagkracht van het schoolteam bij verandering en vernieuwing. Een krachtigere aansturing en opvolging van de vakgroepen en de onderwijskundige processen kunnen hefboomen zijn voor een grotere gezamenlijke doelgerichtheid.

**Besluitvorming** De decretaal verplichte overlegorganen waarin ouders, leerlingen en leraren gebruik kunnen maken van hun inspraakmogelijkheden, functioneren conform de regelgeving. Het middenkader en de verschillende werkgroepen die ontstaan zijn vanuit het SOP, beogen mee de realisatie van de strategische en operationele doelstellingen. Via diverse communicatiekanalen zoals dienstmededelingen op het digitaal platform en de personeelsvergaderingen tracht de schoolleiding iedereen te informeren over de schoolwerking en de besluitvorming. Ondanks het bestaan van alle raden, adviesorganen en vak- en werkgroepen, voelen nog niet alle personeelsleden zich in voldoende mate betrokken. Er zijn dan ook verschillende snelheden in de uitvoering van een aantal veranderingen merkbaar. Op het gebied van beleidsmatige afspraken dringt een gelijkgerichte implementatie zich dan ook op.

**Kwaliteitszorg** De school wil met de aanstelling van een deeltijdse kwaliteitscoördinator werk maken van een systematisch kwaliteitszorgsysteem. Op basis van gegevensverzameling zoals in- en output, enquêtes bij participanten ... maakt de school analyses om te borgen wat goed is en bij te sturen waar nodig.

Kaderend in het schoolwerkplan heeft de schoolleiding een prioriteitenplan met tijdspad en vermelding van de beoogde effecten opgesteld. De school is vertrouwd met het uitvoeren van sterkte-zwakteanalyses. De schoolleiding heeft daardoor een vrij goed zicht op tal van punten die voor verbetering vatbaar zijn. De huidige initiatieven met betrekking tot kwaliteitszorg moeten echter niet enkel gekaderd worden in functie van de reorganisatie naar een pedagogische entiteit. Ze staan eveneens in het teken van het opnieuw laten stijgen van het leerlingenaantal, de leerplanrealisatie en het in kaart brengen van de leerlingstromen.

Hoewel er op schoolniveau aandacht is voor interne kwaliteitszorg en men bijstuurt waar nodig, situeert de uitdaging voor de kwaliteitsbevorderende ontwikkeling zich op het vlak van participatieve besluitvorming, gelijkgerichte implementatie en opvolging van beslissingen tot in de klaspraktijk.

## 7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

### 7.1 Wat doet de school goed?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De infrastructuur voor elektriciteit in tso 2de graad in de studierichting Elektromechanica.

#### Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doelgerichtheid en de ondersteuning van de leerbegeleiding op schoolniveau.
- Het gestructureerd leer- en leefklimaat.
- De aandacht voor zorg en voor ontwikkelingskansen van alle leerlingen door het schoolteam.
- De inzet en de vakbekwaamheid van de meeste personeelsleden.

#### Wat betreft het algemeen beleid

- De aanzet tot visieontwikkeling.
- De complementaire werking binnen het directieteam en het middenkader.
- De openheid voor externe evaluatie en feedback.

### 7.2 Wat kan de school verbeteren?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen.
- Het gestructureerd nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De ICT-integratie in het leerproces conform de verwachtingen in de leerplannen.

#### Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doeltreffendheid van de leerbegeleiding.
- De realisatie van het talenbeleid tot op de klasvloer.
- De evaluatiepraktijk.

#### Wat betreft het algemeen beleid

- De betrokkenheid van het schoolteam bij de ontwikkeling van een gedragen schoolvisie.
- Rekening houden met de draagkracht van het schoolteam bij verandering en vernieuwing.
- De gelijkgerichte implementatie van beleidsmatige afspraken.
- De opvolging van de vakgroepwerking.
- De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen.
- De ondersteuning van de leerplanrealisatie in een aantal vakken door voldoende leermiddelen en een actuele uitrusting te voorzien.
- De onderwijsorganisatie in functie van het leercomfort.

### 7.3 Wat moet de school verbeteren?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Elektriciteit en mechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica.
- De leerplanrealisatie voor hout in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking.
- De maatregelen voor de organisatie, de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

## 8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **BEPERKT GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

| Structuuronderdeel           | Basisvorming | Specifiek gedeelte       |
|------------------------------|--------------|--------------------------|
| Graad 2 TSO Elektromechanica |              | elektriciteit, mechanica |
| Graad 3 BSO Houtbewerking    |              | hout                     |

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **18-11-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018 ), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

### **GUNSTIG**

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

## 9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                                   |                                    |
| Lieve CLAES<br>de inspecteur-verslaggever                         | Inge DE LATHOUWER<br>de directeur  |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                    |